

Zaaknr. : 16.ZK12072/16.ZK02637

Kenmerk : 16IT027306

Barcode :

Besprekingsverslag van de Voorbereidingscommissie Financiële jaarstukken

Datum: 2 juni 2016

Aanwezig: De heer Th. Schots (voorzitter)
Mevrouw K. van den Berg
De heer W. de Boer
De heer H. Knook
De heer H. Kocx
Mevrouw N. Raedts
De heer H. Schouwenaars
De heer A. Sneep
De heer J. Taks
De heer W. Kalkman, Deloitte accountants (agendapunt 3)
De heer P. Wielaard, Deloitte accountants (agendapunt 3)

Afwezig zonder kennisgeving: De heer H.P. Verroen
De heer J. van Dam

Ambtelijke ondersteuning: mevrouw M.J. van Overveld, de heer J.W. Thijs, de heer H. van Stokkom, de heer L. van den Broek, mevrouw M. Musters, mevrouw M. Snoek en mevrouw W. Prinse (verslag).

1. Opening, mededelingen en ingekomen stukken

De heer Schots opent de vergadering om 15.05 uur en verwelkomt de aanwezigen. Een bijzonder woord van welkom richt hij tot de heer Knook, die vandaag voor het eerst aanwezig is namens de fractie ongebouwd, als opvolger van de heer De Jong, die inmiddels benoemd is tot DB lid en derhalve niet langer lid van deze commissie kan blijven. De heer Knook is nog niet benoemd als commissielid door het algemeen bestuur en heeft formeel de status als toevoorder. De heer Schots stelt voor dat de heer Knook vandaag toch het woord kan voeren. Verder zijn de heren Kalkman en Wielaard van Deloitte Accountants aanwezig vanwege de behandeling van de jaarstukken 2015 bij agendapunt 3.

Ingekomen stukken

Wet Fido (1^e kwartaal 2016)

De heer Sneep constateert een toename van de vlottende schuld in de loop van het 1e kwartaal. De oorzaak daarvoor is dat het waterschap gedurende die periode nog niet kan beschikken over belastingopbrengsten, omdat de BWB pas eind februari de eerste (gecombineerde) belastingaanslagen kan opleggen.

Aantrekken geldlening

Er zijn geen opmerkingen over de terugmelding van de vaste geldleningen en de kasgeldlening.

2. Verslag van de vergaderingen van de Voorbereidingscommissie Financiële jaarstukken van 3 november 2015 en 7 januari 2016

In het verslag van de vergadering 3 november 2015 staat de heer De Boer vermeld als aanwezig, maar hij was afwezig en had zich afgemeld. De heer Mureau is niet vermeld, maar was als plaatsvervanger aanwezig.

De verslagen worden zonder verdere opmerkingen voor kennisgeving aangenomen.

3. Jaarrekening 2015

In tegenstelling tot voorgaande jaren zijn nu alle stukken toegevoegd die in de vergadering van het algemeen bestuur tegelijk met de jaarrekening worden geagendeerd. De heer Schots stelt voor dat de heren Kalkman en Wielaard van Deloitte eerst een toelichting geven op de bevindingen van de accountantscontrole. De heer Kalkman meldt dat ook dit jaar de controle zeer voorspoedig is verlopen vanwege de goede voorbereiding door de organisatie. Kenmerkend voor het waterschap is dat de aandachtspunten, die door Deloitte bij de interim controle worden aangegeven, snel worden opgepakt en geïmplementeerd. Verder wordt Deloitte vaak vroegtijdig om advies wordt gevraagd. Problemen en vertragingen tijdens de controle worden daardoor voorkomen. Vervolgens licht de heer Kalkman de wettelijke vereisten van de accountantscontrole toe. De controle richt zich op getrouwheid en rechtmatigheid, maar niet op doelmatigheid. De basis voor de controle wordt gevormd door de risicoanalyse; de deelcontroles richten zich op de gebieden waar de meeste risico's zich voordoen.

De heer De Boer vraagt hoe goedkeuringstolerantie voor fouten van € 1.250.000,- (1% van de lasten) is berekend. Het totaal van de lasten bedraagt € 126 miljoen en is vermeld op pagina 79 van de jaarrekening.

De heer Kalkman geeft een samenvatting van de uitkomsten van de controle. Er wordt een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening verstrekt op het gebied van getrouwheid en rechtmatigheid. Het jaarverslag wordt niet door Deloitte gecontroleerd. Wel geeft Deloitte een verklaring af, waarin wordt gemeld dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening. Vervolgens gaat de heer Kalkman in op de reservepositie van het waterschap, die toeneemt met € 5,8 miljoen. Het resultaat bedraagt € 7,3 miljoen positief. Door het algemeen bestuur is al eerder ingestemd om € 1,5 miljoen te onttrekken aan de bestemmingsreserves (wachtgeld en egalisereserves CBL).

De heer Kocx vraagt zich af of de egalisereserves watersystemen en zuivering ook niet als bestemmingsreserves moeten worden bestempeld. Er kan immers niet vrij over worden beschikt. De heer Kalkman beaamt dat aan de egalisereserves al een bestemming naar de taken is gegeven, maar dat is op wettelijke basis. Aan een bestemmingsreserve wordt meestal een veel specifiekere bestemming gegeven. Vervolgens wordt stilgestaan bij het weerstandsvermogen en het risicomanagement. De heer Sneep legt de heer Kalkman de vraag voor of de afbouw van het weerstandsvermogen binnen 10 jaar niet te snel verloopt. De heer Kalkman wijst op het gevaar dat vaak gewinning ontstaat bij uitgeven van veel middelen. Dat moet worden voorkomen door juiste handelingen en acties. De heer Sneep vraagt of het verlagen van het weerstandsvermogen geen problemen kan opleveren bij het aantrekken van middelen. De heer Van den Broek verwacht niet dat daar sprake van zal zijn. Hij wijst erop dat de verlaging van het weerstandsvermogen een bestuurlijk besluit is en dat de factor van 1,2 pas aan einde van de planperiode wordt bereikt. Mevrouw Van den Berg vraagt of er voldoende aandacht is voor het risicomanagement. Volgens de heer Kalkman is dat zeker het geval. Het is de heer Kalkman opgevallen dat het waterschap afwijkt van de landelijk trend waar het gaat om het ramen van het verwachte resultaat. Landelijk wordt het resultaat aan het begin van het jaar meestal negatief ingeschat en tussentijds nog negatiever. Bij het waterschap zijn de voorspellingen van het resultaat meer in één lijn. De heer De Boer heeft hierover een andere mening. Volgens hem was er in het verleden vaak sprake van een jojo effect. Volgens de heer Kalkman was daar in de jaren 2014 en 2015 geen sprake van.

De heer Kalkman meldt dat er uit de controle geen bevindingen zijn gekomen met impact op de controleverklaring. Wel zijn er 2 programma-overschrijdingen van relatief kleine omvang; deze blijven binnen de goedkeuringstolerantie.

De heer Schots stelt de leden in de gelegenheid om vragen te stellen aan de heren Kalkman en Wielaard. Mevrouw Van den Berg vraagt of over het voorstel tot de vorming van de nieuwe bestemmingsreserve Duurzaam Financieel Beleid (DFB) overleg heeft plaatsgevonden met Deloitte. Mevrouw Musters bevestigt dat dat is gebeurd. De heer Kalkman wijst erop dat het voorstel tot de vorming van de bestemmingsreserve DFB in de jaarrekening is opgenomen, maar dat het algemeen bestuur daarover uiteindelijk beslist. Mevrouw Van den Berg vraagt zich af of het wel wenselijk is veel bestemmingsreserves te vormen en vraagt wat het advies hierover is van Deloitte. Volgens de heer Kalkman beschikt het waterschap over relatief weinig bestemmingsreserves. De vorming van bestemmingsreserve DFB is in dit geval passend.

De heer Schots stelt voor de vragen van de commissieleden over de jaarrekening en de overige jaarstukken te inventariseren. Wellicht is het mogelijk meerdere vragen te combineren in de beantwoording. Het levert de volgende vragen en antwoorden op.

Wat is de stand van zaken van de Bestuursacademie in liquidatie?
De afwikkeling bevindt zich in de eindfase.

Waarom wordt de bestemmingsreserve Overdiepse Polder gevormd?

De afkoopsom van Rijkswaterstaat betreft een eenmalige vergoeding voor toekomstige onderhoudsverplichtingen. Het dagelijks bestuur stelt voor hiervoor een bestemmingsreserve te vormen. Tijdens een discussie spreken meerdere leden de voorkeur uit om de afkoopsom aan de egaliseringsreserve watersystemen toe te voegen. De heer Schots stelt voor de besluitvorming in het algemeen bestuur af te wachten.

Worden de kosten van inhuur van personeel gerekend tot de personeelslasten?

De heer Schouwenaars wijst op pagina 10 van de jaarrekening, waar vermeld is dat de personeelskosten lager zijn doordat de kosten van inhuur lager zijn uitgevallen. Mevrouw Van Overveld licht toe dat in geval van vacatures tijdelijk personeel kan worden ingehuurd. De kosten daarvan waren in 2015 lager dan voorzien.

Kunnen de egaliseringsreserves Cross Border Lease aan de bestemmingsreserve DFB worden toegevoegd?

Dat is niet mogelijk omdat in het verleden door het algemeen bestuur het besluit is genomen uit deze bestemmingsreserves jaarlijks een bedrag te laten vrijvallen ten gunste van de exploitatie. Bovendien is 2017 het laatste jaar dat vrijval zal plaatsvinden: eind 2017 zijn de CBL reserves leeg.

Wat is de stand van zaken van de afwikkeling van de calamiteit Oudenbosch?

De heer Schouwenaars vraagt zich af of het nog niet nodig is om daarvoor middelen te bestemmen. Het proces van de afwikkeling loopt nog, aldus de heer Schots. De risico's zijn momenteel niet te kwantificeren; er wordt daarom in de jaarrekening nog geen voorziening gevormd.

Zijn er voldoende middelen beschikbaar om niet (volledig) uitgevoerde projecten uit te kunnen voeren in 2016?

Na een toelichting van de heer Knook op zijn vraag antwoordt de heer Schots dat de planning van de projecten een voortschrijdend proces is, waarbij ook de daarbij behorende lastenprognoses doorlopend worden bijgesteld, zodat de uitvoering van de projecten niet stagneert.

Wat is de stand van zaken in de afwikkeling van de koopoptie van Cross Border Lease?

De heer Schots licht toe dat het besluit tot uitoefening van de CBL-koopopties reeds eerder is genomen. Voor de 1^e tranche is dit in 2015 uitgevoerd. Mevrouw Van Overveld geeft aan dat de voorbereiding voor de resterende tranches is gestart. Er wordt een extern bureau ingehuurd voor de begeleiding bij het uitoefenen van de optie in 2017.

Waarom wijkt het % aandeelhouderschap van het waterschap bij de SNB af van het % aansprakelijkheid?

De heer Van den Broek licht toe dat het waterschap voor 22,1% aandeelhouder is in de SNB. De aansprakelijkheid van het waterschap bedraagt 28%. Het verschil wordt veroorzaakt doordat aandeelhouders, die na 2009 aandeelhouder zijn geworden, zijn gevrijwaard van aansprakelijkheid inzake financiële transacties die zijn aangegaan vóór toetreding van de betreffende aandeelhouder.

In de paragraaf Wet normering topinkomens (pagina 101) is een beloning op termijn vermeld. Wat houdt dat in?

De heer Schots geeft aan dat dit betaalde pensioenpremie betreft. Deze wordt in de WNT gekwalificeerd als beloningscomponent in het jaar waarin die premie wordt betaald.

Zijn het resultaat en de prestaties niet overdreven positief geformuleerd door de accountant?

Op deze stelling van de heer Taks voegt de heer De Boer toe dat hij de positieve formulering in het accountantsverslag niet passend vindt. Hij heeft nog niet eerder meegemaakt dat in het verslag door de accountant dergelijke lovende termen worden gebruikt. Mevrouw Van den Berg en de heer Kocx zijn van mening dat terecht een compliment wordt gemaakt aan de organisatie. De heer Kocx is vooral tevreden over het feit dat er dit jaar geen fouten zijn gemaakt tijdens het proces. Volgens de heer Kalkman is het compliment welgemeend en heeft het waterschap in vergelijking met andere organisaties de administratieve organisatie en de interne controle uitstekend op orde.

Is het mogelijk om in de toekomst een jaarrekening in één oogopslag op te stellen?

Mevrouw Van den Berg zou graag zien dat het waterschap meer aandacht heeft voor de externe communicatie over de besteding van de belastinggelden. Met een "jaarrekening in één oogopslag" kan voor de buitenwacht goed in beeld worden gebracht welke prestaties zijn geleverd en hoeveel het heeft gekost. De heer Schots vindt dit een goede suggestie.

Wat is de stand van zaken van de vordering op Chemie Pack?

De heer Schots memoreert dat de vordering van de gezamenlijke overheden uitsluitend realiseerbaar was als in gedeelten betaald mocht worden. Tot nu toe komt Chemie Pack de jaarlijkse betalingsverplichtingen na. Landsadvocaat Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn houdt dit voor de betrokken overheden scherp onder controle.

Hoe moet worden omgegaan met de vertrouwelijkheid van het accountantsverslag?

Volgens de heer Kalkman is openbare behandeling van het verslag toegestaan.

Hoe komt de risicoanalyse tot stand?

De heer Schots geeft aan dat dit een jaarlijks terugkerende exercitie is waarbij een extern bureau de risico's met statistische simulatiemodellen doorrekent. Voor verdere toelichting op deze vraag van de heer De Boer wordt verwezen naar de Kadernota 2017-2026. Daarin wordt uitgebreid beschreven hoe de risicoanalyse tot stand komt.

Is het wel verstandig om de overschotten aan de reserves toe te voegen?

Mevrouw Raedts vraagt zich dit af met het oog op het hoge weerstandsvermogen. De heer Schots antwoordt dat het weerstandsvermogen slechts een randvoorwaarde is en geen doel op zich. De ratio 1,2 x de risico's is bepaald door het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur voert het door het algemeen bestuur vastgestelde reserve- en voorzieningenbeleid uit. Daarbij is de beleidslijn dat de reserves over de voortschrijdende 10-jaars planperiode geleidelijk worden afgebouwd, zodat sprake is van een gelijkmatige ontwikkeling van de belastingtarieven en op het eind een gepland weerstandsvermogen van 1,2 x het totaalrisico resulteert.

Welke deel van de projecten is niet gerealiseerd in 2015?

Deze vraag van de heer Sneepe werd tijdens de vergadering niet beantwoord. (Antwoord in de notulen; in 2015 werd 92% van de begrote bruto investeringsuitgaven gerealiseerd; 8% werd niet gerealiseerd.)

De heer Schots stelt de overige jaarstukken aan de orde. Over de volgende stukken zijn geen vragen of opmerkingen: het conceptaccountantsverslag, de te autoriseren overschrijdingen beleidsvelden en de jaarstukken van Aquon en BWB.

Bij het overzicht van de te autoriseren overschrijdingen investeringskredieten is de heer Schouwenaars het volgende opgevallen. Blijkbaar kunnen overschrijdingen optreden die niet gemeld worden in de managementletters, omdat daarin uitsluitend gerapporteerd wordt over lopende projecten. Het gaat daarbij om projecten die reeds afgerond zijn of projecten met een voorbereidingskrediet. Hij pleit ervoor de criteria voor melding in de managementletters te herzien. De heer Schots zegt toe dit in de evaluatie van de managementletter en de projectevaluaties mee te nemen.

De heer De Boer heeft een vraag over bijlage Autorisatie afdelingshoofden juridische zaken en inkoop. Er is door een inwoner van de gemeente Steenberg een verzoek tot nadeelcompensatie ingediend voor natschade die ontstaan is bij de aanleg van de snelweg A4. De nadeelcompensatie is toegekend. Hij vraagt zich af waarom Rijkswaterstaat niet aansprakelijk is gesteld.

Antwoord in de notulen: Voor de aanleg van de rijksweg A4 zijn twee watervergunningen aan Rijkswaterstaat afgegeven door het waterschap. Wanneer schade ontstaat moet de benadeelde zich wenden tot het waterschap. Op grond van artikel 7:17 van de Waterwet zal het waterschap de betaalde schadevergoeding in rekening brengen bij Rijkswaterstaat.

4. Projectevaluaties afgeronde projecten 2015

De heer Schouwenaars mist in de projectevaluaties de communicatie met de omgeving, wat volgens het Bestuursakkoord meer aandacht zou moeten krijgen. De heer De Boer is tevreden over de projectevaluaties: ze bieden hem veel inzicht. De heer Schots merkt op dat de extra aandacht die het dagelijks bestuur heeft besteed aan de projectevaluaties resultaat heeft gehad. Het aandachtspunt van de heer Schouwenaars wordt meegenomen voor de volgende ronde.

5. Initiatief voorstel instellen financiële commissie van de heer Kocx / fractie bedrijven

De heer Kocx geeft toelichting op het initiatief voorstel om de huidige voorbereidingscommissie financiële jaarstukken om te zetten naar een volwaardige financiële commissie. Momenteel is in het reglement van de commissie vastgelegd dat uitsluitend de begroting, de jaarrekening, terugmeldingen leningen en Fido overzichten in de voorbereidingscommissie worden geagendeerd. De commissie zou echter bij veel meer thema 's betrokken moeten worden, zoals (niet limitatief) opgesomd in het voorstel van de heer Kocx. Zeker nu gebleken is dat de commissie Bestuurlijke Vernieuwing op korte termijn geen voorstellen over de commissiestructuur zal doen is het nodig om hierover voor wat betreft de bestaande financiële commissie bestuurlijk nadere afspraken te maken. Mevrouw Van den Berg ondersteunt het voorstel van harte. Zij heeft vorig jaar al aangegeven dat meer onderwerpen ter behandeling aan de commissie zouden moeten worden voorgelegd. Ook de overige leden kunnen zich vinden in het voorstel. Door enkele leden wordt wel de kanttekening gemaakt dat de vergaderbelasting niet hoger/te hoog mag worden. Ook moet ervoor gewaakt worden dat het takenpakket niet te breed wordt en dat de overige leden van het algemeen bestuur belangrijke informatie wordt onthouden. In het voorstel worden de managementletters genoemd als extra vergaderstukken. De heer Van Stokkom wijst erop dat de managementletters worden uitgebracht aan het dagelijks bestuur en ter kennisneming naar het algemeen bestuur gaan. De voorbereidingscommissie adviseert het dagelijks bestuur en niet het algemeen bestuur. De heer Schots zegt toe het voorstel incl. alle gemaakte opmerkingen mee te zullen nemen bij de evaluatie van dit agendapunt door het dagelijks bestuur.

De heer Schots stelt voor de rondvraag te doen voor de start van het besloten deel van de vergadering. Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt. De heer Schots dankt de heren Kalkman en Wielaard voor hun inbreng en aanwezigheid.

6. NWB bank

Vanwege de vertrouwelijke informatie wordt van dit agendapunt geen verslag gemaakt. De heer Schots zal de heren Van Dam en Verroen informeren. De commissieleden geven terugkoppeling aan hun fracties.

7. Sluiting

De heer Schots dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.30 uur.